

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 470/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att minska skogsskador som orsakats av älgstammen, öka öppenheten i beslutsfattandet och stärka förtroendet mellan skogsägarna och viltförvaltningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 470/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikko Savola /cent:

Hur bedömer regeringen förmågan hos det nuvarande förvaltningssystemet för älgstammen att förebygga skogsskador och trygga en mångsidig och hållbar användning av skogarna,

ämnar regeringen inleda en oberoende och övergripande utvärdering av förvaltningen av älgstammen, där man särskilt granskar de ekonomiska, ekologiska och sociala konsekvenserna,

vilka åtgärder vidtar regeringen för att skogsägarnas åsikter och erfarenheter av skador ska beaktas bättre i beslutsfattandet,

ämnar regeringen förnya viltvårdsrådets verksamhet, sammansättning eller beslutsfattande så att de mer balanserat återspeglar olika intressentgruppers ståndpunkter och

med vilka konkreta metoder strävar regeringen efter att minska de skogsskador som orsakats av älgstammen och samtidigt stärka förtroendet mellan skogsägarna, jägarna och myndigheterna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt jord- och skogsbruksministeriets bedömning utgör det nuvarande förvaltningssystemet för älgstammen en övergripande fungerande och ändamålsenlig grund för regleringen av älgstammen. Systemet grundar sig på regionalt samarbete, forskningsdata och intressentgruppernas deltagande. Med hjälp av det kan målen för skogsbruket, trafiksäkerheten och den ekologiska hållbarheten samordnas. Förvaltningen av älgstammen genomförs enligt älghushållningsområde, vilket gör det möjligt att beakta regionala särdrag, såsom skadeläget i skogarna och skogarnas struktur.

För närvarande anser jord- och skogsbruksministeriet att det inte är nödvändigt att inleda en separat, oberoende och övergripande utvärdering av hela förvaltningssystemet för älgstammen. De ekonomiska, ekologiska och sociala konsekvenserna av förvaltningen av älgstammen granskas som en del av det kontinuerliga forsknings-, uppföljnings- och utvärderingsarbetet. Den information som Naturresursinstitutet producerar används för att ställa upp mål för älgghushållningsområdena och förbereda antalet tillstånd samtidigt som kunskapsunderlaget uppdateras regelbundet.

Tillförlitligheten i utvärderingen av stammen förbättras genom riktade forsknings- och utvecklingsåtgärder särskilt i förhållandena i södra Finland, där det har observerats variationer i resultaten av olika utvärderingsmetoder. Målet är att stärka de utvärderingsmetoder som används och säkerställa att gemensamma regionala lägesbilder av älgstammen skapas.

Skogsägarnas åsikter och erfarenheter av hjortdjursskador beaktas i det nuvarande systemet via flera kanaler. Markägarorganisationerna är representerade i de regionala viltvårdsråden, där de deltar i beredningen av målen för älgghushållningsområdena. Dessutom utnyttjas statistik, anmälningar och respons gällande skogsskador som kunskapsunderlag för beslutsfattandet. Enligt jord- och skogsbruksministeriet är det viktigt att dialogen mellan de olika aktörerna fortsätter och att empirisk information utnyttjas vid sidan av forskningsdata.

Jord- och skogsbruksministeriet föreslår inga ändringar i de regionala viltvårdsrådets sammansättning, verksamhet eller beslutspraxis. Den nuvarande modellen med viltvårdsråd grundar sig på en bred representation av intressentgrupper och erbjuder de olika aktörerna möjlighet att påverka målen för förvaltningen av älgstammen på regional nivå. Systemets funktion kan vid behov utvecklas med administrativa och funktionella metoder utan strukturella ändringar.

För att minska de skogsskador som älgstammen orsakar betonar regeringen förebyggande åtgärder, regional dimensionering av älgstammen samt beaktande av information om skogsskador och trafiksäkerhet i tillståndsberedningen. När skogarnas struktur blir allt mer blandskogsbevuxen och lövträdsdominerad anser jord- och skogsbruksministeriet att det är motiverat att främja skadeförebyggande åtgärder. I synnerhet behovet av fördrivningsmedel och andra skyddsmetoder som används för att skydda plantbestånd har ökat och stödet för användningen av dem är en del av helheten. Rekommendationerna för skogsvård som finansieras av jord- och skogsbruksministeriet och som beretts i ett omfattande samarbete erbjuder aktörer inom skogsbranschen praktiska instruktioner för bekämpning av hjortdjursskador i samband med skogsbruksåtgärder.

För att förebygga skador som hjortdjur orsakar skogsbruket, jordbruket och specialodlingar anvisas mer finansiering för att stödja förebyggande åtgärder. Tyngdpunkten ligger på skydd av plantbestånd samt inhägnande av värdefulla odlingsobjekt och andra praktiska lösningar som kan minska skadorna och öka näringarnas verksamhetsförutsättningar.

Förvaltningen av älgstammen samt samordningen av skogsbruket och vilthushållningen främjas också genom utvecklingsprojekt vars mål är att förankra skogsvårdsmetoder som grundar sig på forskningsdata, stärka samarbetet mellan de olika aktörerna och förbättra tillgången till information. Syftet med dessa åtgärder är att stödja skogarnas mångfald, skadetolerans och skogsägarnas ekonomiska förutsättningar på lång sikt.

Jord- och skogsbruksministeriet anser att ett öppet informationsutbyte, en gemensam lägesbild samt ett långsiktigt samarbete mellan skogsägare, jägare och myndigheter är centrala villkor för en godtagbar förvaltning av älgstammen och ett hållbart skogsbruk.

Helsingfors 27.1.2026

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah